

Organizační řád Celostátní přehlídky dětských recitátorů

Č. j.: MSMT-26 275/2016-1

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s § 3 odst. 5 vyhlášky č. 55/2005 Sb., o podmínkách organizace a financování soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání, vydává tento organizační řád soutěže Celostátní přehlídka dětských recitátorů:

ČÁST PRVNÍ

Základní ustanovení

Čl. 1

Povaha a cíl Celostátní přehlídky dětských recitátorů

- (1) Celostátní přehlídka dětských recitátorů je postupová přehlídka dětských sólových recitátorů z celé ČR. Nejzajímavější a nejinspirativnější vystoupení jsou vybírána z krajských postupových přehlídek, jimž předcházejí oblastní (okresní), obvodní a školní kola.
- (2) Přehlídka má přímou vazbu na výuku českého jazyka a literatury na základních školách a víceletých gymnáziích. Prostřednictvím tvořivé práce na interpretaci básní či prózy a přípravy veřejného vystoupení rozvíjí v dětech schopnost hlubšího porozumění textu a vyspělého ovládání mateřského jazyka, přispívá ke kultivaci mluveného slova a rozvoji mluvních a komunikačních dovedností. Zároveň děti motivuje k aktivnímu poznávání české i světové literatury a získávání vztahu k ní.
- (3) Učitelům nabízí přehlídka možnost pracovního setkávání, vzájemné inspirace a dalšího vzdělávání v oboru.
- (4) Všechna kola přehlídky by měla probíhat v atmosféře přátelského pracovního setkání a podle možností mohou být doplněna podnětným programem pro účastníky (hlasové rozcvičky, dílny, diskuse, hry apod.) a vzdělávacími akcemi pro dospělé účastníky. Pořadatel přehlídky by měl vytvořit pro vystoupení recitátorů co nejpríznivější podmínky, tedy i potlačit nezdravou soutěžní atmosféru a rivalitu mezi recitátory.
- (5) V žádném postupovém kole přehlídky se nevyhlašuje pořadí (první, druhé, třetí... místo). Lektorský sbor (odborná porota) doporučuje do vyššího kola nejvýše dvě nejlepší či nejinspirativnější recitační vystoupení z každé postupové kategorie.

Čl. 2

Pořadatelé

- (1) Ministerstvo kultury pověřuje pořádáním Celostátní přehlídky dětského divadla svou příspěvkovou organizací NIPOS a jeho útvar pro neprofesionální umění a dětské estetické aktivity ARTAMA.
- (2) Celostátní kolo přehlídky se koná ve spolupráci se Střediskem kulturních služeb města Svitavy, Sdružením pro tvořivou dramaturgii a katedrou výchovné dramaturgii DAMU.
- (3) Krajská, oblastní (okresní) a školní postupová kola organizují pořadatelé v místě konání těchto přehlídek.

ČÁST DRUHÁ

Čl. 3

Organizace a řízení přehlídky

- (1) Přehlídky se mohou zúčastnit jednotlivci ze základních škol, nižších stupňů gymnázií, základních uměleckých škol, domů dětí a mládeže a dalších institucí. Přihlašují se u organizátorů školního kola, popřípadě přímo u pořadatele oblastního (okresního, obvodního) kola.
- (2) Pro zařazení do příslušné věkové kategorie je rozhodující postupný ročník ZŠ nebo odpovídající ročník víceletého gymnázia:
 1. věková kategorie – žáci 2. – 3. ročníků základních škol (končí na úrovni kraje, nepostupuje výš),
 2. věková kategorie – žáci 4. – 5. ročníků základních škol,
 3. věková kategorie – žáci 6. – 7. ročníků základních škol a příslušných ročníků víceletých gymnázií,
 4. věková kategorie – žáci 8. – 9. ročníků základních škol a příslušných ročníků víceletých gymnázií.
- (3) Sólisté 1. a 2. kategorie se hlásí na přehlídku pouze s jedním textem. Sólisté 3. a 4. kategorie mají připraveny dva texty. Záleží na pořadatelích postupového kola, zda budou požadovat druhý text od všech recitátorů, nebo jen od těch, kteří po přednesu prvního textu aspirují na postup či jiné ocenění. V případě postupu do celostátního kola už je ale podmínkou kvalitní zvládnutí obou textů.
- (4) Délka vystoupení by měla být úměrná věku a schopnostem recitátora, maximálně ale 5 minut u 1. a 2. kategorie a 7 minut u 3. a 4. kategorie pro jeden text (poezii či prózu).
- (5) Vzhledem k ryze interpretační povaze přehlídky není vhodné, aby recitátor vystupoval se svým vlastním (autorským) textem.
- (6) Na přehlídce vystupují přednášeči výhradně s texty, s nimiž byli vybráni lektorským sborem nižšího postupového kola. Recitátor nesmí na přehlídce vystupovat se stejným textem jako v předchozím roce.
- (7) Se sólovým přednášečem se Celostátní přehlídky dětských recitátorů a jejich postupových kol zúčastní pokud možno pedagog, který přednášeče připravoval.
- (8) Celostátní (ústřední) kolo přehlídky se koná spolu s Celostátní přehlídkou dětských recitátorů pod společným názvem *Dětská scéna*.

Čl. 4

Oblastní a krajské postupové přehlídky

- (1) Časové rozmezí pro konání školních, oblastních a krajských postupových kol vyhlašuje NIPOS-ARTAMA v propozicích přehlídky pro daný školní rok.
- (2) Školní kola probíhají zpravidla na základních školách, realizaci oblastních a krajských kol zabezpečují různé školské nebo kulturní instituce (ZUŠ, ZŠ, DDM, SVCČ, kulturní střediska apod.).
- (3) Organizátoři připravují přehlídku vždy v koordinaci s pořadatelem přehlídky nižšího stupně (termíny, přihlášky). Přehlídky lze pořádat společně s přehlídkami dětského divadla.
- (4) Pořadatelé krajských kol konzultují vyhlášení a termín přehlídky s odborným pracovníkem NIPOS-ARTAMA. Vydávají zpravidla vlastní propozice přizpůsobené specifickým podmínkám v místě (počet postupujících z oblastních kol apod.). Organizátoři všech postupových kol dodržují pravidla stanovená těmito propozicemi. V případě jejich nedodržení není pořadatel krajské přehlídky povinen respektovat návrh na postup recitátorů z nižšího postupového kola.
- (5) Součástí každého kola je hodnocení recitačních vystoupení. Lektorský sbor by měl s recitátory a jejich pedagogy přiměřenou formou promluvit o základních kladech a problémech jejich vystoupení.
- (6) Pro zkvalitnění oblastních a krajských přehlídek dětských sólových recitátorů lze doporučit pořádání praktických dílen pro recitátory i pro pedagogické pracovníky pod vedením zkušených lektorů.

Čl. 5

Hodnocení a výběr

- (1) Pořadatelé na všech stupních jmenují nejméně tříčlenné lektorské sbory (odborné poroty). Jejich členy jsou odborníci z oblasti dětského přednesu a dramatické výchovy, doplnění o další osoby, které se ve své práci zabývají recitací a mluveným projevem (např. zkušení a tvořiví pedagogové, dospělí recitátoři). Jejich členy nemohou být pedagogové, kteří připravovali recitátora, jenž se přehlídky účastní.
- (2) V každém lektorském sboru musí být nejméně jeden odborník, který se v posledních třech letech aspoň jednou zúčastnil přehlídky vyššího stupně, pro niž lektorský sbor recitátora vybírá.
- (3) Mezi hlavní kritéria hodnocení a výběru recitátorů do vyšších kol patří zejména:
 - přirozenost dětského projevu a vybavenost recitátora,
 - umělecká hodnota textu, přiměřená interpretační úrovni dítěte,
 - schopnost uchopit text a tvořivě ho interpretovat,
 - celková úroveň a kultura projevu.
- (4) Lektorský sbor krajského kola při hodnocení nestanovuje pořadí, ale pro postup do vyššího kola doporučí nejvýše dvě nejlepší či nejinspirativnější recitační vystoupení z každé postupové kategorie. Kritériem postupu z krajského kola může být i předpokládaný přínos vystoupení z hlediska dramaturgie celostátní přehlídky.

- (5) Pořadatelé přehlídek určených pro dva kraje mají právo samostatných doporučení za každý kraj.
- (6) Pro postup ze školního či oblastního kola platí stejná pravidla, počet postupujících recitátorů ale může být po dohodě mezi pořadateli postupových přehlídek vyšší.
- (7) Po skončení krajské postupové přehlídky doručí její pořadatel vyplněný evidenční list recitátora, stručné hodnocení recitačního vystoupení a jeden výtisk textu recitačního vystoupení (v případě zásahů do textu nejlépe kopii originální předlohy s vyznačenými škrty a úpravami) na adresu *NIPOS-ARTAMA*.

ČÁST TŘETÍ

Čl. 6

Dozor nad žáky

- (1) Dozor nad žáky po dobu dopravy na oblastní a krajská kola a zpět zajišťuje vysílající škola, pokud se se zákonnými zástupci žáků nedohodne jinak. V průběhu soutěže přejímá dozor nad žáky organizátor, který určí počátek a konec tohoto dozoru.
- (2) Dozor nad žáky po dobu dopravy na celostátní kolo a zpět zajišťuje vysílající škola, pokud se se zákonnými zástupci žáků nedohodne jinak. V průběhu akce přejímá dozor nad žáky organizátor celostátního kola.

ČÁST ČTVRTÁ

Čl. 7

Závěrečné ustanovení

- (1) V případě ekonomických potíží může být program přehlídky omezen nebo může být přehlídka odvolána.

Čl. 8

Účinnost

- (1) Tento organizační řád nabývá účinnosti dnem 1. 8. 2016.

Mgr. Michal Urban v. r.
pověřen zastupováním náměstka pro řízení sekce sportu a mládeže